

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुर्‍याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्

सुपर काइनेटिक
कुरियर्स सर्भिस

ट्राफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सुर्ज लाईफ इन्सोरेन्स भएको
गवन) फोन:- ०७१५४२५७१

वर्ष ३७ | अंक १३३ | बुटवल | २०८२ वैशाख २७, गते शनिबार | नेपाल संवत् ११४५ | Saturday May.10, 2025

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

प्रधानमन्त्री- भारतीय राजदूत भेट

बुटवल । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसँग नेपालका लागि भारतीय राजदूत नवीन श्रीवास्तवले भेट गरेका छन् ।

प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटारमा भएको भेटमा भारतको पहलगाममा गत २२ अप्रिलमा भएको आतङ्कवादी आक्रमणका कारण भारत-पाकिस्तानबिच उत्पन्न पछिल्लो तनाव र घटनाक्रमबारे राजदूत श्रीवास्तवले प्रधानमन्त्री ओलीलाई जानकारी गराएको प्रधानमन्त्रीको सचिवालयले जनाएको छ ।

उनेले आक्रमण भएको ठाउँमा भारतले जवाफी कारबाही गरेको, तर जेट हमला गरेको भन्ने प्रचार सत्य नभएको दाबी गरे । राजदूत श्रीवास्तवले उक्त घटनाका सम्बन्धमा नेपाल सरकारबाट बिहीबार सार्वजनिक भएको वक्तव्यप्रति धन्यवाद व्यक्त गरेको पनि सचिवालयले जनाएको छ ।

सो अवसरमा प्रधानमन्त्री ओलीले नेपाल विश्व शान्तिका पक्षमा रहेको उल्लेख गर्दै सबै प्रकारका आतङ्कवादीविरुद्ध आफ्नो वृद्ध अडान अनुरूप उक्त आतङ्कवादी हमलाको भर्त्सना गरे । उनले नेपालले कुनै पनि द्वन्द्वरत शक्तिलाई आफ्ना छिमेकी राष्ट्रहरूसँग आफ्नो भूमि प्रयोग गर्न नदिने स्पष्ट गरेको पनि सचिवालयको भनाइ छ ।

ट्रंक लाइन बक्यौतामा पुनरावेदन माग

बुटवल । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले 'डेडिकेटेड' र 'ट्रंक लाइन' को बक्यौता सम्बन्धमा प्राधिकरण र ग्राहकमा देखिएको असमझदारी हटाइ नयाँ ढंगबाट विवाद समाधान र बक्यौता असुलीका लागि काम अगाडि बढाएको छ ।

प्राधिकरण सञ्चालक समितिको २१ बैशाखको निर्णयअनुसार प्राधिकरण व्यवस्थानले शुक्रबार सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी डेडिकेटेड र ट्रंक लाइन बक्यौता सम्बन्धमा पुनरावेदनका लागि आह्वान गरेको छ ।

प्राधिकरणको विद्युत् वितरण विनियमावलीको २०७८ को विनियम ५५ को उपविनियम २ मा भएको यसअघिको व्यवस्था संशोधन गरी आगामी जेठ मसान्तभित्र बिल रकमको ५ प्रतिशत रकम नगद वा त्यस बराबरको एक वर्षको म्याद रहने गरी जारी भएको 'क' वर्गको बैंक म्यारेट्टी धरीटी बापत जम्मा गरी डेडिकेटेड र ट्रंक लाइनको बक्यौतासम्बन्धी विवादमा रहेका ग्राहकलाई पुनरावलोकनमा आउन सक्ने व्यवस्था गरेको छ ।

परिवर्तित व्यवस्था आत्मसाथ गरी विवाद निरुपणका लागि उद्योगी-व्यापारीहरू पुनरावलोकनमा आउने विश्वास प्राधिकरणले लिएको छ ।

रिडीमा शालग्राम महोत्सव सुरु

प्रदेशका संस्कृति र पर्यटन प्रवर्धन सरकारको प्राथमिकतामा रहेका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले बताएका छन् ।

लुम्बिनी संवाददाता

गुल्मी

गुल्मी, पाल्पा र स्याङ्जाको संगमस्थल रुकुञ्ज धाममा 'प्रथम रुकुञ्ज शालग्राम महोत्सव' सुरु भएको छ ।

नेपालका चार प्रमुख धार्मिक धामहरूमध्ये एक रुकुञ्जमा 'शालग्राम दिवस' को अवसरमा ऋषिकेश मन्दिर व्यवस्थापन समितिको व्यवस्थापनमा पर्यटन डिभिजन कार्यालय रुपन्देही र तानसेन नगरपालिकाको सहकार्यमा महोत्सव आयोजना गरिएको हो ।

महोत्सवमा विविध धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटनमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरिएका छन् । ऐतिहासिक, धार्मिक तथा प्राकृतिक रूपमा महत्वपूर्ण रुकुञ्जमा आयोजना गरिएको महोत्सवले स्थानीय, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रचारप्रसार भई धार्मिक पर्यटनको विकासमा टेवा पुग्ने विश्वास गरिएको छ । महोत्सव दुई दिनसम्म सञ्चालन हुनेछ ।

महोत्सवको उद्घाटन गर्दै लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले लुम्बिनी प्रदेशका धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका स्थलहरूको संरक्षण, प्रवर्धन र प्रचारप्रसारलाई प्राथमिकतामा राखेर सरकारले विशेष ध्यान

दिएको बताए ।

मुख्यमन्त्री आचार्यले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू भित्राउने गरी सरकारले ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरूको संरक्षण, प्रवर्धन र प्रचारप्रसारलाई प्राथमिकतामा राखेको बताए ।

'द्युम जाउँ बर्दिया', 'पाणिनि तपोभूमि सम्मेलन' र 'रु शालग्राम महोत्सव' यही उद्देश्यका साथ आयोजना गरिएको मुख्यमन्त्री आचार्यले स्पष्ट पारे । उनले लुम्बिनी प्रदेशका धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय स्थलहरूमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको संख्या बढ्दो क्रममा रहेको बताए ।

यसै मुख्यमन्त्री आचार्यले धार्मिक आस्था, नैतिक आचरण र संस्कृतिको संरक्षणमा ध्यान दिन आवश्यक रहेको बताए । समाजमा बढ्दो अराजकताको कारण औल्याउँदै उनले असल संस्कार, संस्कृति र मूल्य-मान्यताहरूको जगेर्ना गर्न जरूरी रहेकोमा जोड दिए ।

'मुलुकमा अराजकता छाड्नेको छ । अराजकता छाउनुको पछाडिको एउटा कारण भनेको आज हामीले धर्म भुल्छौं, नैतिकता भुल्छौं, संस्कृति भुल्छौं । यी भुलेका कान्छाले आज युवाहरू अराजकतातिर धकेलिएका छन्,' मुख्यमन्त्री आचार्यले भने-'यसैले हामीले धर्म र संस्कृतिको संरक्षण गर्न जरूरी छ । त्यो उद्देश्य राखेर पनि प्रदेश सरकारले यी कार्यक्रमहरूलाई अगाडि बढाएको हो ।'

मुख्यमन्त्री आचार्यले ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्धनबाट समृद्धिको यात्रा तय गर्न सकिने धारणा राखे । लुम्बिनी प्रदेश तपोभूमि भएको उल्लेख गर्दै उनले विभिन्न जिल्लाहरूका ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्व दर्शाउँदै रुकुञ्जको शालग्रामलाई विश्व जगतमा पुर्‍याउन सकिने र धार्मिक पर्यटकहरू भित्राउन सबै आधार रहेको स्पष्ट पारे ।

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री धनेन्द्र कार्कीले गौतमबुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी, पाणिनि ऋषिको जन्मस्थल र संस्कृत व्याकरण लेखन स्थान पाणिनि तपोभूमि, रुकुञ्जलगायत प्रदेशका धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरूलाई एक आपसमा जोड्ने गरी सरकारले योजना अघि बढाएको बताए ।

रुकुञ्ज क्षेत्र गाउँपालिकाका अध्यक्ष यदु ज्ञवालीले रुकुञ्जलाई धार्मिक पर्यटनको केन्द्रका रूपमा विकास गर्न आकर्षक शालग्राम मन्दिर निर्माण, व्यवस्थित र आधुनिक शवदाह घाट तथा आवश्यक धार्मिक पूर्वाधारहरू निर्माणमा प्रदेश सरकारको विशेष ध्यान जानुपर्ने बताए । कार्यक्रममा तानसेनका मेयर सन्तोषलाल श्रेष्ठ, कालीगण्डकी गाउँपालिका स्याङ्जाकी उपाध्यक्ष सावित्रा कोइरालालगायतले बोल्दै ठूलो जनसंख्या भएको भारतबाट हिन्दु धर्मावलम्बीलाई रिडीमा ल्याउन विशेष योजना बनाउनुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

बस व्यवसायी र चालकलाई सवारी ऐनबारे प्रशिक्षण

बुटवल । पश्चिम नेपाल बस व्यवसायी प्रालिका सञ्चालक र चालक-सहचालकहरूलाई सवारी ऐन, कानून र नियमावलीबारे प्रशिक्षण दिइएको छ ।

'समुदायमा सरकारी वकील कार्यक्रम' अन्तर्गत उच्च सरकारी वकील कार्यालय बुटवलले प्रालिकै सभा हलमा उनीहरूलाई सवारी ऐन तथा नियमावलीसम्बन्धी जानकारी गराएको हो ।

कार्यक्रममा सरकारी वकीलको संगठन र काम कारवाहीबारे उच्च सरकारी वकील कार्यालय बुटवलका सहन्यायाधिवक्ता सोमकान्ता भण्डारीले जानकारी गराएका थिए ।

सवारी ऐन तथा नियमावली सम्बन्धी

उप-न्यायाधिवक्ता हरिप्रसाद धिमिरेले जानकारी गराए । उनले सार्वजनिक सवारी साधन गुडाएको प्रत्येक चार घण्टामा चालकले केही समय आराम गर्नुपर्ने र लामो दूरीका बसमा प्रत्येक ६ घण्टामा चालक परिवर्तन गर्नुपर्ने ऐनमा व्यवस्था भए पनि कार्यान्वयन नभएको औल्याए ।

कार्यक्रमको उद्देश्य माथि सहायक न्यायाधिवक्ता बसन्तराज पोखरेलले प्रकाश पारेको कार्यक्रममा प्रा.लि.का अध्यक्ष दीपाराम खरेलले बदलिँदो समयसपेक्ष सवारी ऐन बन्नुपर्ने र भएका कानूनको सही ढंगले पालना हुनुपर्ने बताए ।

प्रालिका दुर्घटना न्यूनीकरण कार्यक्रम संयोजक नारायणप्रसाद धिमिरेले संस्थाले चालक, सहचालकलाई दुर्घटना न्यूनीकरण र असल

व्यवहारसम्बन्धी नियमित प्रशिक्षण दिइरहेकोमा पहिलोपटक सवारी ऐन, नियमावलीबारे प्रशिक्षण दिइएको बताए । प्रशिक्षण अभियान एकदमै प्रभावकारी भएको र दुर्घटना न्यूनीकरण भएको धिमिरेले जनाए ।

राजमार्ग सुरक्षा तथा ट्राफिक व्यवस्थापन कार्यालय, लुम्बिनी प्रदेशका प्रहरी निरीक्षक इश्वरी अधिकारीले ट्राफिक सचेतनासम्बन्धी प्रशिक्षण दिँदै अधिकांश दुर्घटनामा चालकको लापरबाही, तीव्र गति, सवारी साधनको यात्रिक गडबडी, सडकको अवस्थालगायत रहेको बताए । कार्यक्रममा उच्च सरकारी वकिल कार्यालय बुटवलका कम्प्युटर अधिकृत बुद्धिराम पराजुलीले समेत आफ्ना धारणा राखेका थिए ।

भगवान् बुद्धको पावन जन्मस्थल लुम्बिनी जाऔं ।
२५६९ औं बुद्धजयन्ती भव्यरूपमा मनाऔं ॥

यहि वैशाख २९ गते सम्माननीय प्रधानमन्त्री **केपी शर्मा ओली**ज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा बुद्धजन्मस्थल लुम्बिनीमा हुने **२५६९औं बुद्धजयन्ती एवम् लुम्बिनी दिवस-२०८२** विशेष समारोहमा सहभागी भई भव्यरूपमा मनाउन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

कार्यक्रम विवरण

मिति : २०८२ साल वैशाख २९ गते
समय : विहान ०९:०० बजे
स्थान : अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलन तथा ध्यान केन्द्र, लुम्बिनी

थप कार्यक्रम
मायादेवी मन्दिर परिसरमा प्राथनासभा : विहान ०६:०० बजेदेखि
शोभायात्रा : विहान ०७:०० देखि मायादेवी मन्दिरबाट

वृहत्तर लुम्बिनी क्षेत्र अन्तर्गत देवदहमा सरसफाइ, नगरस्तरीय वस्तुत्वकला प्रतियोगिता, लुम्बिनीदेखि कविलबस्तुसम्म बोधिसत्व शोभायात्रा, पण्डितपुरदेखि रामग्रामसम्म अस्तु यात्रा ।

लुम्बिनी विकास कोष
लुम्बिनी, पवित्र उद्यान, रुपन्देही, नेपाल
फोन नं. ९७७-७१-४०४०४०, ४०४०५२, ४०४०४७
www.lumbinidevtrust.gov.np

प्रदीप नेपाल विशेष

(गत २३ गते प्रगतिशील साहित्यकार तथा पूर्व मन्त्री प्रदीप नेपालको निधन भयो । नेपालको स्मृतिमा उहाँद्वारा लिखित संस्मरण र कथा यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ । सञ्जय थापा उपनामबाट पनि चिनिनुहुने नेपालले नेपाली साहित्याकाशमा पुर्‍याउनु भएको योगदान सदा स्मरणीय रहनेछ ।)

संस्मरण

फेरि लुम्बिनीको यात्रा

चेतले भुक्तिए राम्रो काम गर्छ भने कतिपयलाई लाग्ला– तर उग्रवामपन्थ, दक्षिणपन्थता भन्दा खतरनाक, नोक्सानदायी प्रवृति हुँदो रहेछ । यो मैले धेरै ठाउँबाट समेटेको अनुभव हो ।

लुम्बिनी अञ्चलको एकपछि अर्को व्यवधान आइरहेको हुनाले काम पनि पहिलेको जस्तो सहज थिएन । एउटा सचिव मोदनाथ प्रश्रित जेल पुर्नु भयो । जेल विद्रोहपछि पुनः गिरफ्तार हुनुभएर त्यतिबेला जेलमै रहनु भएको थियो । उहाँपछिको सचिव हुनुहुन्थ्यो गोपाल शाक्य । उहाँलाई पाटीले कारबाही गरेर निकालेको थियो र उहाँसँगै केही साथीहरूले पाटी छोड्नु भएको थियो । त्यसपछिको सचिव कुन्दन, बच्चरे भएर निस्कनु भएको थियो ।

माथिको यो दुर्गतीलाई मेटमाट गर्ने जिल्ला नेतृत्व पनि साह्रै सुट्द भएको अनुभव गरेको थिइन मैले । जिल्ला नेतृत्वमा रहनु भएका सिद्धिनाथ ज्ञवाली, देवेन्द्र धिमिरे जस्ता साथीहरू पाका र पुराना हुनुहुन्थ्यो । देवेन्द्रलाई लुम्बिनी अञ्चलमा सही ढंगले काममा लगाउन नसकिएकै हुनाले पाटीले नयाँ खोरिया फाँड्न र उतैबाट नेतृत्वमा विकास गराउन भेरी पठाएको थियो । सिद्धिनाथ ज्ञवाली, चचाको रूपमा दूलो र बाक्लो वरको छहारी जस्तो लाग्नुहुन्थ्यो । भीमनारायण थारु, पछोटे चेतनाका कारण जिल्लाको सामाग्रिक नेतृत्व गर्न असमर्थ हुनुहुन्थ्यो । उहाँ लागिरहनु भएको थियो, यहीं नै दूलो कुरो थियो । डी.बी. खत्रीको अस्थिरता र आफैँ भित्रको अन्यौलको उहाँलाई खाइरहेको थियो ।

कार्यकर्ताको अभाव त थिएन लुम्बिनीमा, तर मान्छे नटिकने विचित्रको विमारी नै थियो त्यहाँ । म अघिल्लो पालि लुम्बिनीको जिम्मेवार छँदाताकाका थुप्रै साथीले काम छोडिसकेको समाचार सुनको थिएँ । गणेश पोखरेल बुटवलमा मजदुरी गर्न आउनु भएको थियो छापिया छोडेर । राधाकृष्ण चौधरी पनि

पूर्णकालीन हुनुहुन, दीपकले पाटी काम छोडेर जागिर खान थालिसक्नु भयो जस्ता समाचारहरूले मलाई लुम्बिनीको कामप्रति उत्साहित हुन पनि दिइरहेका थिएनन् । “राघवेस (ज्ञवाली) चरित्रहीन भएर पाटी विरोधी नै भयो” भन्ने समाचार मेचीमै सुनेको थिएँ मैले पहिले नै । त्यो समाचार मेरा लागि अत्यन्तै दुःखको खबर थियो । भण्डै प्रियजनको मृत्युको खबर जस्तै थियो । दीपाको लोभने शीर्षक कथामा मैले यो चरित्रको चित्रण गरेको छु ।

गोपाल शाक्यलाई त पाटीले निकालिदिएको थियो तर उहाँलाई लुम्बिनीले निकालेको थिएन । लुम्बिनीमै उहाँ घुमफिर गरिरहनु भएको छ, जनताको बीचमा टिकेर काम गरिरहनु भएको छ भन्ने जस्ता समाचारले मलाई चिन्ताभन्दा बढी खुशी दिएको थियो । किनभने मेरा लागि गोपाल शाक्यको निष्काशन नै घातक चोट थियो । दुःखका दिनहरू हामीलेसँगै बिताएका थियौँ । गोपाल शाक्य निरन्तर क्रियाशील हुनुहुन्छ भन्ने समाचार त मेरा लागि खुशीको कुरो थियो तर त्यहीं साथीसँग थिड्न आफूले लुम्बिनीको काम जिम्मा लिनुपर्ला भनेर मैले सपनामा पनि चिताएको थिइन । गोपाल र म बीचका अन्तरंग सम्बन्धका कारण म जुन दुर्घटनाबाट बाँच्न चाहन्थेँ आखिरमा मैले त्यहीं फस्नु पर्‍यो । आखिरमा मैले नै लुम्बिनी जानुपर्ने भयो ।

राजनीति कति निरमं हन्छ होगि कहिलेकाहीं ?

“दिनेक कमेड (भनेको त्यतिबेलाको मेरो भूमिगत नाम)को पुरानो मित्रता छ डा.डी.बी. सिंहसँग” बैठकमा कसैले कुरो उठाउनु भयो, “कुन्दन प्यूठानको जेल तोडेर आउँदा उहाँले नै आश्रयका लागि पनि सहयोग गर्नुभएको थियो, त्यसैले दिनेश कमेड माथि कुन्दनले एक्कासि प्रहार नगरीहाल्लान् । यता लुम्बिनीको पाटी पनि उहाँको लागि नयाँ छैन । उहाँसँगै काम गरेका साथीहरू त्यहाँ हुनुहुन्छ ।

त्यतिबेला अर्थात् भूमिगत कालमा अर्‍य्यारो कामको जिम्मेवारी पाउनु गर्वकै कुरो हुन्थ्यो । पाटी भूमिगत भएर हो वा चेतनामा त्याग, तपस्या र बलिदानको मात्रा प्रचुर भएर हो, दूलो हुनुपर्ने होडबाजी कतै पलाएको, भेटिएको थिएन । योग्यता सहज ढंगले प्रदर्शिक हुन पाउँथ्यो । एक अर्काप्रति सद्भाव र सहयोगको भावना प्रचुर थियो त म भनिंदन, तर एउटाले अर्कालाई पछार्ने पर्छ भन्ने विमारी त्यतिबेला सामान्यतया कसैमा पाइँदैनथ्यो ।

होडबाजी र तानातानको रोग हाम्रो पार्टीमा ०३९ सालमा पुर्‍यो ।

०३९ सालको पार्टीभित्रको वितण्डाले पार्टीव्यापी रूपमै समस्या पारेको थियो । त्यसैबेला हालका डाक्टर डि.बी.सिंह र त्यतिबेलाका कमेरेड कुन्दनले विश्वक्रान्तिको दस्तावेज वितरण गर्दै आफूले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (मार्क्सवादी लेनिनवादी) पार्टी छोडेको र आफू विश्वक्रान्तिमा लागेको घोषणा गर्नुभयो । उहाँको विचारमा यो सिङ्गो विश्व एउटा इकाइ थियो, नेपाली क्रान्ति नाउँको कुनै स्वतन्त्र क्रान्तिको त्यहाँ अस्तित्व नै थिएन । नेपाली क्रान्ति भनेको उहाँको विचारमा जिल्ला कमिटीरे दैनिन्दन सम्पादन गर्ने काम जस्तो थियो । मान्छे पनि गजबको हुनुहुन्थ्यो उहाँ । ०३९ सालको गुटबन्दीले आहत पारको पार्टीलाई समेट्न ०४० सालको असौजमा राष्ट्रिय कार्यकर्ता भेला राखिएको थियो । कमेरेड कुन्दन भने लुम्बिनी अञ्चलका सबै अगुवा साथीहरूलाई राष्ट्रिय भेलामा पठाएर आफू चाहिँ विश्वक्रान्ति सम्बन्धी प्रशिक्षण दिन सोही दिन कपिलवस्तुतिर लाग्नु भएछ ।

त्यतिबेला उहाँ पार्टी केन्द्रीय कमिटीको सदस्य र लुम्बिनी अञ्चलको सचिव हुनुहुन्थ्यो । उहाँले पार्टी छोडेको घोषणासँगै यो पनि थप घोषणा गरिदिनु भयो, ‘जो आउँछ लुम्बिनीमा सचिव हुन, त्यसको खुट्टा काटिदिन्छु ।’

बच्चरे स्वभाव थियो ती साथीहरूमा । हामीले जीवराज आश्रितको बारेमा चिन्ता गर्नेपर्ने भयो । उहाँप्रति आवश्यकता भन्दा बढी पूर्वाग्रही पनि थिए तिनीहरू । आश्रित कमेरेड संगठन र अनुशासनका मामिलामा अलि कठोरै हुनुहुन्थ्यो पनि । कहिलेकाहीं उहाँको त्यो कडाइ जराै जस्तो पनि लाग्दथ्यो । त्यसैले जीवराज आश्रितलाई लुम्बिनीमा राखिरहन सुहाउँदैनथ्यो । केन्द्रीय कमिटीको सदस्य रहरहेको मान्छेले पार्टी परित्याग गरेको हुनाले लगत्तै केन्द्रीय कमिटीको बैठक बस्‍यो र लुम्बिनीकै समस्यामा केन्द्रित रहेर छलफल पनि गर्‍यो । लुम्बिनीको जिम्मा जीवराज आश्रितलाई दिनु हुँदैन भनेर हामीले विकल्पको खोजी गर्‍यौँ । तर नेतृत्वका अरु साथीहरू पनि एउटा भूगोलको जिम्मेवारीमा बाँधिनु भएको थियो । त्यसैले खोजीकार्य सहज थिएन ।

कमेरेड कुन्दनको चरित्रमा बच्चरे धम्की पनि छ भन्ने मलाई थाहा थिएन । डी.बी.सिंहलाई म ०२७ सालदेखि नै चिन्थे । मेरो निष्कर्षमा बालसुलभ गुणहरू नै उहाँमा धेरै थिए । हावादारी योजना बनाउनु हुन्थ्यो प्रायः उहाँ र त्यो योजना असफल भएपछि मज्जाले हाँस्नुहुन्थ्यो आफैँलाई उडाउँदै । दोष्मा पाण्डित भनेका बच्चरे हुनसक्थ्यो ? मनले मान्दैनथ्यो तर भुक्तभोगिले सुनाएको कथा जस्तो लामे घटनालाई पत्तार नगरी बेवास्ता गर्नु पनि हुँदैनथ्यो । अहिले अमृत बोहरा भण्डे क्रान्तिको शहीद भैसक्नु भएको रहेछ । विचारमा धमिरा लगाउने उग्रवामपन्थी

कथा

पण्डितजी खोइ मेरो जात !

यस्तो दिन देख्नु पर्ला भनेर मैले कल्पना पनि गरेको थिइनँ । मेरै मूर्खता होला यो । कुनै दिन यस्तो अर्‍य्यारो आउँछ भनेर हिजै कल्पना गर्न नसकेको पनि होला । यतिबेला म कसैलाई गाली गर्न सक्ने अवस्थामा पनि छैन । जानेर होस् या नजानेर, गल्ती मेरै हो । यति हुँदाहुँदै पनि पण्डितहरूप्रति मेरो विश्वास छ । पण्डित भनेर मैले खालि बाहुन पण्डितको मात्र कुरा गरेको होइन । अहिलेको नेपालमा चार खालका पण्डित छन् । पहिला पण्डित तिने बाहुन पण्डित भइहाले । दोष्मा पण्डित भनेका नेवार पण्डित हुन् । तेष्पा पण्डित भनेका जनजाति पण्डित हुन् । र, चौथा भनेका उर्पांडित जातिका पण्डित हुन् । यी चारै पण्डितसँग मेरो सम्भा प्रश्न हो : म कुमार पौडेलको जात के हो ? प्रश्न भन्दा पण्डितजीहरूको मानहानि हुन्छ भने यसलाई म विमन्र अनुरोध पनि बनाउन सक्छु ।

तपाईँहरूलाई निर्णय लिन अलिकति मेरो पृष्ठभूमि पनि चाहिएला । जर्मिँदा कसैको जात हुँदैन । त्यसैले बच्चा या बच्ची आफ्ना आमाबाबुको जातबाट चिनिन्छ । मेरा मातापिताको जात ब्राह्मण हो । मेरी माता शुद्ध सात्विक, शाकाहारी ब्राह्मणी हुनुहुन्थ्यो । जागिरे भएका कारण मेरा पिताका ब्राह्मणत्व त्यति बलियो थिएन । मासु त उहाँलाई चाहिन्थ्यो नै । त्यसबाहेक लसुन, प्याज, गोलभेडाको बारबन्देज पनि उहाँलाई लाग्दैनथ्यो । त्यसैले जर्मँदा मैले आफूलाई ब्राह्मणपुत्र मान्नु पर्‍यो । किनभने, अचेल ब्राह्मणको तुलामा समेत लसुन, प्याज, गोलभेडा सबै चल्छन् । मेरो जन्मलाई सुखद दुर्घटना मान्नु हुन्थ्यो मेरा मातापिता । भएको के रहेछ भने हाम्रो जिल्लामा एक जना ज्योतिषी रहेछन्, बोलेको फेर नखाने । उनले बोलेको नपुगेको कहिल्यै थिएन रे ! उनले मेरा मातापितालाई भनिदिएछन्, अब तिम्रेको जायजन्म बाँच्दैन ।

अमालाई सबैभन्दा दूलो फिर पर्ने नै थयो । मभन्दा माथिका दुई भाइ सन्तान तातातुतु बोल्ने उमेरमै बितेका रहेछन् । मरेका छोराको शोकबाट उठिन पनि नपाउँदै ज्योतिषी बाजेले ठोक्नुा गरिदिएछन्, तिम्रेको यो सन्तानले छेवार गर्न पनि पाउँदैन । भयमानलाई पनि राम्रा केटाकेटी चाहिन्छ भनेर चित्त बुभाउ । शोक नगर ज्योतिषीले त सान्त्वना दिने हो । म पेटमा छँदैदेखि आमाका चिन्ताका दिन सुरु भए । आमा चाँडै जानु भो । मलाई लाग्छ बाँचुञ्जेल गम्भीरछ बोकेको फिर बोक्ने उहाँको जीवनले धर्तीबाट बिदा लियो ।

बाहुनले हलो जोल्दैनथे उतिबेला । त्यसैले हलो जोले कामका लागि एक जना राई जातिका दाइ घरमा सहयोगीका रूपमा राखिएका थिए । जात अनुसार मध्यमास

चल्ने हुनाले उनी घरआगडिको गोठको चोटामा बस्दा रहेछन् । तीन वर्षजतिको भएपछि उनले मलाई काखमा राखेर खेलाउने गर्थे रे ! उनी बस्ने चोटामा पनि बोकेरै लाँदा रहेछन् । चाक्लो र सेतो बोसो देखिने सुँगुरको मासु खान म मरिहले गर्थे रे ! केँयौँ रात आधारातसम्म पनि रोएरै बिताउँथे रे ! आमाका लागि त सुँगुरको मासु नर्कको ढोक्कै भइहाल्यो । त्यसैले जति रोए पनि उहाँले मलाई सुँगुरको मासु खान दिनुभएन । तर, पिताजीले चाहिँ दया देखाउँदै भन्नुहुन्थ्यो रे, ‘कति दिनका लागि आएको हो, केही रोकटोक नगर । जे माग्छ खान दे ।’ सुँगुरको मासु खान ढोका खुल्यो । त्यतिबेला म तीन वर्षको टेकोमा थिएँ । ज्योतिषी बाजेले दिएका जीवनका दुई वर्ष अर्भै बाँकी थिए । त्यसैले त्यो दुई वर्षभर मैले सुँगुरको मासु खाइरहेँ ।

हाम्रो गाउँका सबैलाई छक्क पाँदैँ मैले ६ वर्षको पाइलो टेकेँ । गज्जब भो ! म बाँचाँ त्यतिन्जेल मलाई पाँचै वर्षमा स्वर्ग पठाउने भविष्यवाणी गरेका ज्योतिषी बाजे आफैँ आकाशतिर उक्तालो लागेछन् । मैले चाहिँ बाँचेकै कारण मिठो लाग्दा लाग्दै पनि सुँगुरको मासु खान नपाउने थिति बन्यो ।

तर, मेरो छेवार भएन । ६ वर्ष नटेक्दै मनेँ छोराको छेवार किन गरिरहने भन्ने लाग्योहोला सबैलाई !

बाँच्ने टुंगो भएपछि मेरा दुःखका दिन सुरु भए । ६ वर्ष टेकेको भोलिपल्टै मैले स्कुल जानुपर्ने भयो । त्यस बेलाको जमानामा बालवर्गमा पढ्नेले धुलीटोमा बाँसको छेक्कोले क, ख, ग, घ लेख्नुपर्थ्यो । बालवर्ग र एक क्लास मैले एकै वर्षमा सिर्‍याएँ । म बाँच्दै गएँ । पढ्दै गएँ । ३ कक्षामा गएपछि राम्रो नेपाली वर्णमाला भन्ने किताब मेरो हातमा पर्यो । त्यो एउटा सानो किताबमा अचेलको एलकेजी, यूकेजी र कक्षा १ सम्मको सबै पढाइ हुन्थ्यो । त्यहाँ कविता, गीत र उखानटुक्याहरू पनि हुन्थे । हामीले अंग्रेजी पनि त्यही किताबबाट सिकेका थियौँ ।

त्यो किताबमा छापिएको कविताले छोयो मलाई । मैले पनि एउटा कविता लेखें । शुक्रबारको दिन आधा पढाइ, आधा अतिरिक्त क्रियाकलाप हुन्थ्यो स्कुलमा अतिरिक्त क्रियाकलापमा खेलकुद र कविता गोष्ठी प्रमुख थिए । मैले खेलकुदलाई नमस्कार गरें र कवितातिर लागें । किनभने, मेरो हेडसर कवितालाई धेरै माया गर्नुहुन्थ्यो । लो ख, मैले त पहिलो कवितामै एउटा कपी र पेन्सिल पुरस्कार पो पाएँ ।

हेडसरले भन्नुभयो, “हेर केटा ! यो लामो नाम तँलाई पछि भर्को लाग्छ । कुमाग्रसबाट पौडेल । त्यसैले यो बीचको प्रसाद फिर्केर फालिदे र फुर्तिलो नाम बना । कुमार पौडेल । कति सुन्दर !”

हेडसरले भनेको हुनाले मलाई पनि नयाँ नाम सुन्दर लाग्यो ।

तर, त्यो सुन्दरले सजिलै मेरो जातलाई धमिलो बनाउँदै छ भनेर त्यतिबेला मलाई थाहे भएन । उसै पनि जातपात भनेको के हो, मलाई चासो पनि थिएन । नौ-दस वर्षको उमेरमा ब्राह्मणपुत्रको व्रतबन्ध गर्ने उमेर हो । तर, मेरो व्रतबन्ध भएन । सायद अमालाई जति व्रतबन्धकोचिन्ता बालाई हुँदैनथ्यो कि ! आफूसँगैका साथीले जने देखाएर, गुनुगुनु गुनुगुनु गर्दै गायत्री मन्त्र जपेको नाटक गरेर मलाई चिढ्याउँथे । सुरु सुरुमा त मलाई केहीजस्तो लाग्दैनथ्यो । धेरै भएपछि दिक्क हुँदो रहेछ । एक दिन मैले पिताजीका सामु गुनासो गरें, “गाउँमा सगैँको बर्तमन भयो । मेरो बर्तमन किन नगरिदएको बा ?” “अब हुन्दे, जन्मिनेबित्तिकै रक्सीले नुहाउनुपर्‍यो । दाँत उम्रिदा नउम्रिदै सुँगुरको मासु खान थालिस । अब बर्तमन गर्नु हुँदैन ।”

त्यतिबेला काँचको जनेभन्दा मुखको स्वाद नै मलाई प्रिय लाग्थ्यो । पिताजीको कुराबाट मैले कुन ज्ञान पाएँ भने जने लगाएपछि चौपिलो सुँगुरको मासु खान मिर्दैन । त्यसैले मनमनै भनें-‘ठीकै भएछ’ ।

घरबाट अलिक टाढै थियो हाई स्कुल । बजारको छेउमा टुसुकक बसेको हाई स्कुलमा जात आतंक पनि थियो । जने भिरेका मेरा साथीहरू दलित साथीहरूको छेउछाउमा बसेर चिया खान मान्दैनथे । त्यतिबेला ती दलित साथीहरूको अनुहार अमिलो हुन्थ्यो । जने नलगाएकै कारण म उनीहरूसँगै बसेर चिया खान्थेँ । उनीहरूको अनुहार उज्यालो हुन्थ्यो । त्यो उज्यालो अनुहार हेर्दै म कल्पिन्थेँ, ‘जने नलाएकै राम्रो भएछ ।’

म जन्मिएको जिमी गाउँको पुछारमा जिमी भनेको राईको एउटा समुदाय हो । मायाप्रीतिले जात हेर्दो र्हेनछ । सँगै पढेकी सुमिन्मा राईसँग उमेर पुगेपछि मैले बिहे गरें । प्रेम विवाह । मन्दरमा गएर बिहे गर्नुपर्छ भन्ने हामी दुवैलाई लागेन । तर, प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यालयमा विवाह दर्ता गराउनुपर्छ भन्ने ज्ञानचाहिँ हामीसँगै थियो । त्यसैले प्रमुख जिल्ला अधिकारीकै कार्यालयमा हामीले झ्याँँकुटी गर्‍यौँ । आन्दोलन सुरु भयो जातपातको । हुन्डरी बनेर आएको जातपातको आन्दोलनको आयु धेरै हुँदैन भन्ने हामी दुवैलाई थाहा थियो । तर, डर लाग्यो रहेछ कता कता । एक वर्ष हामीले चिन्ताका दिन र रातहरू बितायौँ । एक दिन एक जना मित्रले फोन गरे, “म अखिल नेपाल ब्राह्मण समाजको अध्यक्ष । यहाँसँग भेटेर कुरा गर्न मन लागेको थियो ।”

मैले पन्छाउनुपर्ने कुनै कारण थिएन ।

बिट्विन द लाइन्स...

जब म फर्किरहेको थिएँ
कसैले सोध्यो–
‘कसरी चलिरहेछ गाउँको पाठशाला ?’
मैले भनैँ–
‘जसरी चलिरहेछ योदेश ।’

मीनबहादुर विष्ट

(‘गाउँको पाठशाला’ कविताबाट)

भिन्न, भिन्न र कुन्दनसँग प्रतिवाद गर्न सबै हिसाबले सजिलो हुन्छ । त्यसबाहेक पाटी विरोधी क्रियाकलापमा लागेर त्यतै रगरगती हिँडेका गोपाल शाक्य र राघवेस ज्ञवालीहरूले पनि उहाँप्रति व्यक्तिगत पूर्वाग्रह पाल्दैनन् । भोसपोल पनि गदैनन् । डी.बी.सिंहले अरु माथि हात हाले पनि दिनेश कमेरेड माथि हात हाल्दैनन् । आखिर उहाँले नै प्युठान जेलब्रेकपछि डी.बी.लाई आश्रय दिएर प्रोन (प्रोलेटारियन अर्गनाइजेसन अफ नेपाल)को सम्पर्कमा पुर्‍याई दिनुभएको थियो । त्यसैले मेचीको काममा अरु कसैलाई खटाएर दिनेश कमेरेडलाई नै लुम्बिनीमा पठाउनुपर्छ ।”

प्रस्ताव तर्कसंगत थियो । अरूहरू डराएर जानु भएन भन्नु हुँदैन मैले । मैले साँच्चै कुन्दनसँग डराउनु पर्दैनथ्यो । उहाँ र म ०२७ सालदेखि नै साथी थियौँ । उहाँहरू आधारक्षेत्रको खोजी गर्दै कर्णाली अञ्चल गएको र ऋतुवर्ण तुम्बाहाम्फेले उहाँहरूलाई खर्चबन्चसहित त्यहाँबाट काठमाडौँ फर्काएको भन्ने पनि मैले किंवदन्ती सुनेको थिएँ । उहाँहरूको कम्पनीका मानिसलाई म पहिलेदेखि नै चिन्थे । त्यसैले अर्‍य्यारो बेलामा मन परेको क्षेत्र भनेर मेचीमै उभिन म सकिन्न । मेचीमा त्यतिबेलासम्म मनको बन्धन पनि बलियै भइसकेको थियो । तर पनि मैले मेचीमै म रहन्छु अरु कोही लुम्बिनी जानुस् भन्न सकिन ।

केन्द्रीय कमिटीको बैठकको अन्तिम रातमा, मेचीको कार्यभार मदन भण्डारीलाई सुम्पिएर हप्ता दिनमै मैले बुटवल पुगुनुपर्ने निर्णय भयो । सोही रात मदैँ गएको प्रभाती बिहानीमा मुख थुँँदा हुँदै जीवराजले भन्नुभयो–“साथीहरू सबै असल हुनुहुन्छ ।”

उहाँले मलाई प्रभावित पार्न गोपीरामण गुरु, विष्णु पौडेल, घनश्याम भुसाल, दिल साहनी (त्यतिबेला दिल साहनी भैरहवा क्याम्पसमा पठाउनु हुन्थ्यो) जस्ता पुराना साथीहरूले खोजेको कन्थो पनि सुनाउनु भयो । दाँत माइने बुरुसलाई उहाँ घोइस्पखाली गरेपछि तौलियामा पुडेर बट्टामा राख्नुहुन्थ्यो । त्यतिबेला पनि त्यहीं काम गर्दै उहाँले भन्नुभयो, “भीमनारानको तपाईँप्रति अलिक आग्रह छ । यसो सम्हाल्नु होला । ०३६ सालमा मलाई रूपन्देहीको सचिवबाट हटाउने मान्छे यहीं हो भन्ने मनोभाव पाल्नुभएको छ । केही दिन अर्‍य्यारो पर्ला । त्यसपछि कुनै समस्या पर्दैन ।”

मलाई दाँतमा ढुंगो लागेजस्तो भयो । उहाँले हिँड्ने बेलामा त्यसो नभनी दिनु भएको भए हुन्थ्यो । मेरो मन पीडामा मडारियो । एकाँछिन र्स्थानिएँ म । पछि लाग्यो– उहाँले सबै कुरो जस्ताको तस्तै खुलासा गरिदिएर राम्रै काम गर्नुभयो । भीमनारानको सोचसँग मैले किन चित्त दुखाउने ?

ताराहरू बिलाउन थालेका थिएनन् अभैँ । आकासमा सेतो तिलको बिस्कुन सुकाइएको छ जस्तो लाग्यो । मैले मनमनै कल्पना गरे, ऋषिपत्नी अरुन्धती केही बेरपछि उदगेछ्न् र अचार बनाउन सुकाएको तिलको बिस्कुन उठाउने छिन् । आँगन खाल्ती हुनेछ र सूर्यदेखि दलानामा थन्क्याएको आफ्नो रथ निकाल्ने छ्न् । रथ बिस्तारै उकालो लाग्नेछ र आफ्नो बाह्र घण्टे जोटाइपछि थकाइ मार्न पुनः आफ्नो पुरानो धर्तार प्रस्थान गर्नेछ ।

(सभाारः लुम्बिनी सन्देश, वर्ष १, अंक १, २०६८ मङ्सिर)

तीन जना साथीहरू आउनुभयो । ब्राह्मण समाजको सदस्यता लिन आग्रह गर्नुभयो ।

“पहिले मलाई चिन्नुस्,” मैले सम्झाउने पारामा भनैँ, “तपाईँहरू मेरो थर पढेर आउनुभएको होला सायद । तर, म ब्राह्मण होइन । सनैदेखि रक्सी र सुँगुरको स्वाद लिएर हुर्किएको हुँ म छेवार, व्रतबन्धजस्ता ब्राह्मण कर्म केही गरेको छैन मैले । म भगवान्को अस्तित्व माफिँदैन । मैले गाउँकै किर्तीती केटीसँग बिहे गरें । दुई सन्तान छन् । तिनीहरू खसीको मासु खान मान्दैनन् । उनीहरूलाई बहुर र सुँगुर नै चाहिन्छ । मेरो यो विवरण ब्राह्मण समाजका लागि फिट हुन्छ भने म ब्राह्मण समाजको सदस्यता लिन तयार छु ।”

“यहाँलाई ब्राह्मण समाजमा सदस्यता दिन निम्तले रहेछ, नमस्कार ।” ब्राह्मण समाजबाट राहत पाएपछि सायद अब यस्तो प्रस्ताव आउँदैन होला भन्ने लागेको थियो मलाई । तर, आइपुग्यो अर्को प्रस्ताव आदिवासी खस क्षेत्री समाजका तर्फबाट । प्रस्ताव त्याउने जिल्लावासी साथी थिए । “तपाईँ ब्राह्मण जातबाट खस्नुभयो अब । बाहुनको छोराले तल्लो जातकी केटीलाई भित्रायो भने तिनका सन्तान क्षेत्री हुन्छन् । सर पनि विवाहपछि क्षेत्री हुनुभयो । हामी संस्थाको सदस्यताका लागि आग्रह गर्न आएका ।”

जातभाइको खोजीको अभियान नै चलेको थियो । मेरो पाटो सफिएको थियो । तर, श्रीमतीजीको पाटो सुरु भएकै थिएन । त्यो पनि हुनुपर्‍थ्यो । सबैभन्दा पछाडि त्यो भयो । “हेर्नुस् माइती हो,” मेरी श्रीमतीले भनिन्, “म बाहुन गाउँको आडेमा जन्मिएँ । सबैजसो ब्राह्मण समाजका संस्कारहरू हेर्दै र भोग्दै मैले विद्यार्थी जीवन पार गरें । हामी जाँडरक्सी खाँदैनौँ । हामीलाई जातपातप्रति विश्वास पनि छैन । अहिले त भन्नु म ब्राह्मण परवारसँग जोडिएकी छ । यसलाई छोडेर जान पनि म सिक्दिन ।”

श्रीमतीले ब्राह्मण समाजसँग आफूलाई जोड्न खोजे पनि ब्राह्मण समाजले हामीलाई स्वीकार गर्ने कुनै सम्भावना नै छैन । मेरो जात के हो ? चारै थरीका पाण्डितजीहरूलाई सोधिएको प्रश्न हो यो ।

तिलोत्तमा दलित ज्ञान उत्सव’ सुरु

बुटवल । रुपन्देहीको तिलोत्तमा नगरपालिकामा दोस्रो संस्करणको तिलोत्तमा दलित ज्ञान उत्सव’ सुरु भएको छ ।

२ दिने उत्सवको पूर्वमन्त्री एवं रुपन्देही क्षेत्र नं. १ का प्रतिनिधिसभा सदस्य छवि लाल विश्वकर्माले शुक्रबार उद्घाटन गरेका हुन् । उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै विश्वकर्माले समतायुक्त, सुसंस्कृत र मानव मर्यादाको समाज निर्माणले मात्रै मुलुक समृद्ध बन्ने बताए । उनले सिवधानले भेदभाव र छुवाछुत अन्त्यका लागि कानुन नै बनाएर दण्डित गरेको बताउँदै तिलोत्तमा नगरपालिकाले त्यही विषयमा केन्द्रित भएर उत्सवका रुपमा कार्यक्रम गर्नु निकै सकारात्मक रहेको बताए । उनले जातीय भेदभावजस्तो कुसंस्कार अन्त्य गर्नेपर्ने जनाए ।

विश्वकर्माले तराईमधेशका दलित

समुदायको जीवन निकै कष्टकर रहेकाले सुरक्षित आवास कार्यक्रम सुरु गरिए पनि त्यो अझै प्रभावकारी हुन नसकेको बताए । कार्यक्रममा तिलोत्तमा नगरपालिकाका नगरप्रमुख रामकृष्ण खाँणले तिलोत्तमा नगरपालिकालाई मानवताको शहर बनाउने अभियानअन्तर्गत ज्ञान उत्सवको आयोजना गरिएको जनाए ।

नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नारायण अर्यालले सहयोगापेशी सडक आश्रित मानवमुक्त नगर घोषणा र दलित ज्ञान उत्सव मानवताको शहर बनाउने दीर्घकालिन योजनासँग जोडिएको बताए । उत्सवकै अवसरमा तिलोत्तमा नगरपालिकाको दलित पार्श्वचित्र र दलित विकास रणनीति विमोचन समेत गरिएको कार्यपालिका सदस्य सुरेन्द्र श्रीले जनाए ।

उत्सवमा दलित समुदायले इतिहासदेखि

वर्तमानसम्म उनीहरूको साहित्य, कला, संस्कृति र दर्शन, जातीय समानताको सन्देश, युवा सशक्तिकरण, साँस्कृतिक संरक्षण र सहभागिताका विषयमा वहस गरिने सामाजिक विकास समितिका संयोजक रवि सेन्चुरीले बताए ।

उनका अनुसार पहिलो दिन शुक्रबार लुम्बिनी प्रदेशमा दलित अधिकार ऐन र राजनैतिक दलको भूमिका, राजनैतिक दल र दलित सशक्तिकरणको सवाल, दलित र उद्यमशिलता, विभेद विरुद्ध कविता र गीत संगित प्रस्तुत गरिएको छ ।

यस्तै शनिबार सामाजिक रुपान्तरणमा युवा, संघीयतामा दलित सवाल र प्रतिनिधित्व, स्थानीय सरकारमा दलितमैत्री बजेट र प्रशासनिक संयन्त्रमा समावेशिता विषयमा बहस हुनेछ । ज्ञानउत्सवमा विभेदविरुद्ध चित्रकला समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

ट्रायम्फका दुई मोडेलका बाइकको शोरूम बुटवलमा

बुटवल । ट्रायम्फ ब्राण्डको बाइकको बिक्री बुटवलबाट सुरु भएको छ । ट्रायम्फ नेपालले शुक्रबार बुटवलको कालिका नगरमा आधिकारिक डिलर बश्याल अटोकर्पको शोरूम उद्घाटनसँगै बिक्री वितरण सुरु गरेको हो ।

शोरूमको उद्घाटन बुटवल उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष हरि अर्यालले गरेका हुन् । सो अवसरमा बोल्दै अध्यक्ष अर्यालले लुम्बिनी प्रदेशकै आर्थिक केन्द्र बुटवलबाट विश्वप्रसिद्ध मोटरसाइकल ब्रान्ड ट्रायम्फको डिलर सञ्चालनले मोटरसाइकल पारखीहरूलाई खरिद गर्न सहज हुने बताए ।

ट्रायम्फ नेपालका म्यानेजर सागर थापाले स्क्र्याबलर ४०० एक्स र स्पीड ४०० गरी दुई मोडेलका बाइकहरू इन्जिन, पिकअप र बीएचपीमा अन्य बाइकभन्दा बलिया, उत्कृष्ट इन्जिनियरिङ र

सुरक्षित भएको बताए ।

६ गियरसहितको इन्जिन,३७.५ न्युटन मिटर टर्कसहित पिकअप क्षमता र ब्रेक हर्स पावर ३९ रहेकाले जस्तोसुकै सडकमा सहजरुपमा चलाउन सकिने थापाले जनाए । बाइकमा इमोबिलाइजर यन्त्र जडान भएकाले कसैले चोरिँ लैजान नसके थापाले बताए । स्क्र्याबलर ४०० एक्सको सिट हाइट ८३५ एमएम र स्पीड ४०० को सिट हाइट ७९० एमएम रहेको उनले जनाए । दुबै मोडेलका बाइकमा १३ लिटर पेट्रोल ट्यांकी रहेका छन् । स्क्र्याबलर ४०० एक्स चार रंगमा र स्पीड ४०० तीन रंगमा उपलब्ध रहेका छन् । शो रूम उद्घाटनको पहिलो दिनमै १५ वटा मोटरसाइकल बिक्री भई डेलिभरी भएसँगै स्थानीय ग्राहकको अत्यधिक बश्याल भर्ना भएको बश्याल अटोकर्पका सञ्चालक आकर्षक बश्यालले बताए ।

पहिलो दिनमै बाइक राइडरहरूले ट्रायम्फ बाइकलाई अत्यधिक रुचाएर सकारात्मक प्रतिक्रिया दिएपछि आफूहरू उत्साहित भएको उनले जनाए ।

शोरूममा दक्ष जनशक्तिसहित सेल्स, सर्भिस र स्पेयर पार्ट्सको सहज उपलब्धताले अन्तर्राष्ट्रियस्तरको सेवा सुविधा महसुस हुने उनले बताए । शोरूम उद्घाटनमा बश्याल अटो कर्पका अध्यक्ष गोपाल बस्याल, पत्रकार महासंघ रुपन्देहीका अध्यक्ष दिनेश पाण्डेले बोल्दै विश्व स्तरबाटै ब्राण्डको शोरूम बुटवलमा सञ्चालनमा आउनुले यहाँको अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने औल्याएका थिए । बेलायतबाट सुरु भएको ट्रायम्फ बाइक पछिल्लो समय भारतबाट उत्पादन र पश्चिम नवलपरासीको भूमहीमा एसेम्बल भइरहेको छ ।

गुल्मी । दैनिक लुम्बिनीका गुल्मी संवाददाता प्रेम सुनार तम्घासको महेन्द्र नमूता माविबाट सम्मानित भएका छन् ।

शुक्रबार विद्यालयले आयोजना गरेको अभिभावक भेला, मुखपत्र शैल सन्देशको विमोचन, पुरस्कार तथा अक्षय

कोष छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रममा सुनार सम्मानित भएका हुन् ।

पत्रकारिताको माध्यमबाट जिल्लाको शैक्षिक विकासमा योगदान गरेको भन्दै सुनारलाई सम्मान गरिएको हो । यस्तै पत्रकारहरू जनार्दन घिमिरे, अनिल खत्री, सन्तोष महतरा र मनु सुनार पनि सम्मानित भएका छन् । सो अवसरमा उत्कृष्ट विद्यार्थी, शिक्षक शिक्षिका, उत्कृष्ट अभिभावकहरू पनि सम्मानित भएका छन् । उनीहरूलाई रेसुन्ना नगरपालिकाका उप-मेयर अमृतादेवी कुँवर, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पूर्व अध्यक्ष भुवनप्रसाद श्रेष्ठ, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका कार्यवाहक अध्यक्ष रामप्रसाद पन्थी र प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद मरासिनीले सम्मान गरेका थिए ।

माण्डवीमा विपद् अभ्यासको डेमो प्रदर्शन

राधिका भुसाल

प्यूठान

‘ऐया मरे... बचाउ बचाउ, मत मरे बचाउ बचाउ’ भन्दै कोही कराई रहेका थिए भने कोही घाइतेलाई स्टेचरमा राखेर सुरक्षित स्थानतर्फ लदै थिए ।

यतिगत्त सुक्खा तयारीका साथ खटिएका स्वयंसेवकहरू घाइतेहरूलाई ओसार्न र प्राथमिक उपचार गर्न व्यस्त देखिन्थ्ये । भइर हेर्दा माण्डवी गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित माण्डवी नदीमा ठुलै विपद् आइपरेजस्तो देखिन्थ्यो । तर, त्यहाँ वास्तविक कुनै विपद् नभई पहल कार्यक्रमको आपतकालिन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रमअन्तर्गत विपद् प्रतिकार्यसम्बन्धी कृत्रिम अभ्यास गराइएको थियो ।

नेपाली सेनाको वर्दबहादुर गण प्यूठान खेलङ्गाले माण्डवी गाउँपालिकाको माण्डवी नदीमा विपद् अभ्यासको डेमो प्रदर्शन गरेको छ । अभ्यासमा बाढी, पहिरो, डुबान र आगलागीबाट प्रभावितहरूको स्थिति हेरी नागरिकको उद्धार घाइतेहरूलाई प्राथमिक उपचारका लागि सुरक्षित स्थानमा राख्ने, अशक्त

भाएकालाई प्राथमिक उपचार सँगै चाँडो सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा लानेलगायतका डेमो प्रदर्शन गरिएको थियो ।

प्रदर्शनी कार्यक्रममा कृत्रिम घटना अभ्यासका लागि, लाइफ ज्याकेट, फायर किट, च्याकर, भइपट फोला, क्याराबिना, मेडिकल सामग्री, रिस्क्यु रोप, थु ब्याग, विभिन्न औजार तथा उपकरणसहित बन्दोबस्तीका सामग्रीहरू नेपाली सेनाले प्रयोग गरेको थियो ।

समाजमा हुने हेरक प्रकारका विपत्तिमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सरकार, नागरिक र विपद् प्रतिकार्य तालिम प्राप्त नागरिकको सहकार्य हुनुपर्ने उल्लेख गरेका थिए ।

मानवीय क्षति कम गर्न उद्धारको कार्यमा सक्रिय हुन, घाइतेको स्वास्थ्य उपचार, जोखिममा परेका मानिसको सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण, अति आवश्यक सुविधाको व्यवस्थापन र स्वास्थ्य प्रकोप हुन नदिने विषयमा नेपाली सेनाले कृत्रिम घटनाको अभ्यास प्रदर्शन गरेको हो ।

बाढी

पहिरो,

आगजनीलगायतका प्रकोपको कृत्रिम घटना बनाएर खोज, उद्धार, प्राथमिक उपचार र आपतकालिन स्वास्थ्यसम्बन्धी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अभ्यास गराइएको नेपाली सेनाका वर्दबहादुर गण खलङ्गाका सेनानी महेश बाबु कार्कीले बताएका थिए । खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, र आपतकालिन स्वास्थ्यसम्बन्धी ज्ञान प्रदान गर्नका लागि कृत्रिम पूर्वी अभ्यास गराइएको सेनानी कार्कीको भनाइ छ ।

माडीखोलाको बगरमा विपद् व्यवस्थापन समिति प्यूठानको नेतृत्व तथा वर्दबहादुर गण खलङ्गा, जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्यूठान, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल आश्रित गुल्म प्यूठान र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला समितिको सहकार्यमा “मनसुनजन्य विपद् प्रतिकार्य” सम्बन्धी अभ्यास (Simulation Exercise) तीन वटै सुरक्षा निकायका सुरक्षाकर्मी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्वयंसेवकको सहभागितामा सञ्चालन गरिएको थियो ।

अभ्यास कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख धरमबहादुर जि.सी.को प्रमुख

पाल्पा । प्रेस चौतारी नेपाल पाल्पा शाखाले २५औँ शाखा स्थापना दिवस एवं रजत जयन्तीको अवसरमा गुणस्तरीय शिक्षामा सूचना प्रविधिको प्रयोग विषयक माध्यमिक विद्यालयस्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता कार्यक्रम गरेको छ ।

प्रतियोगितामा जनता माध्यमिक विद्यालय तानसेनकी छात्रा संयुक्ता थापा प्रथम भएकी छन् भने भैरव नवदिप माध्यमिक विद्यालय छहराकी छात्रा राशी पोखरेल द्वितीय र न्यू होराइजन बोर्डिङ स्कूल तानसेनकी छात्रा रिषा बस्याल तृतीय भएकी छन् ।

प्रतियोगितामा प्रथम भएकी थापाले नगद ५ हजार, द्वितीय भएकी पोखरेलले नगद ३ हजार र तृतीय भएकी बस्यालले नगद २ हजारसहित प्रमाणपत्र पुरस्कार पाएका छन् । प्रतियोगितामा विजयी तथा सहभागीहरूलाई प्रेस चौतारी नेपाल पाल्पाका संस्थापक अध्यक्ष केशवराज नेपाल, केन्द्रिय सदस्य मिलन विश्वकर्मा, जिल्ला अध्यक्ष कृष्ण कार्की, निर्णायक मण्डलका संयोजक डा. शंकरप्रसाद गैरे, सदस्य सन्तोष खनाललगायतले पुरस्कार प्रदान गरेका थिए ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि एवं प्रेस चौतारीका संस्थापक अध्यक्ष केशवराज नेपालले प्रेस चौतारी पाल्पाले सधैं रचनात्मक कार्यक्रम गर्दै आएको बताए । स्थापना दिवसका अवसरमा कहिले विद्यार्थीहरूलाई पाठ्य सामग्रीहरू त कहिले पर्यटन प्रवर्धन गर्न रानीमहलमा बैठक, कहिले शिक्षासँग सम्बन्धित रहेर कार्यक्रम गर्दै आएको उनले जनाए ।

कार्यक्रममा केन्द्रीय सदस्य मिलन विकले चौतारीले सधैं रचनात्मक कामहरू गर्दै

आएको र रजतजयन्तीको अवसरमा अहिलेको जल्दो बल्दो विषयमा कार्यक्रम गरेर विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी तथा सरोकार निकायमा जागरण ल्याउने गरी बहस सञ्चालन गरेको बताए । प्रदेश सचिव कृष्ण पोखरेलले चौतारीले पत्रकारिताभन्दा फरक विधामा विद्यार्थीहरूको सिर्जनसिलता बाहिर ल्याउन, उनीहरूलाई एक अर्काबिच प्रतिस्पर्धी बनाउन, विषयबस्तुमाथि खोज तथा अनुसन्धानमा दक्ष बनाउनको लागि रजतजयन्तीको अवसरमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरेको बताए ।

प्रतियोगिताका निर्णायक मण्डकका संयोजक डा. शंकरप्रसाद गैरेले प्रेस चौतारी पाल्पाले गरेको वक्तृत्वकला समय सान्दर्भिक शीर्षक छनोट उत्कृष्ट रहेको जनाए । वक्तृत्वकलामा सहभागी विद्यार्थीहरूको राम्रा पक्ष तथा आगामी दिनमा सुधार गर्नुपर्ने कुराहरूको बारेमा डा. गैरेले जानकारी गराएका थिए ।

प्रतियोगितामा सहभागीहरूले कहिल्यै पनि

नहार्ने भएकोले जो विजयी हुन सक्दैन, उसले सिकेर अर्को पटक विजयी हुने डा. गैरेले बताए । कार्यक्रममा प्रेस चौतारी पाल्पाका जिल्ला अध्यक्ष कृष्ण कार्कीले शाखाको रजतजयन्ती फरक किसिमको कार्यक्रम गरेर मनाउन माध्यमिक विद्यालयस्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरेको बताए ।

शिक्षक विद्यार्थी, अभिभावकहरूसबिच सम्बन्ध विस्तार गर्न, उनीहरूका गतिविधिहरू पनि चौतारीमार्फत् सार्वजनिक गर्न, विद्यालय तथा विद्यार्थीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरेको अध्यक्ष कार्कीले बताए ।

कार्यक्रममा प्रेस चौतारीका कार्यसमिति सदस्य एवं प्रतियोगिताका संयोजक खुमबहादुर पौडेलले कार्यक्रमको बारेमा चर्चा गरेका थिए । शाखा अध्यक्ष कृष्ण कार्कीको अध्यक्षता, सचिव दत्तराज न्यौपानेको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।